

#4 Esiet gudri kā čūskas

Mateja ev. 10:16-23

Turpinot domāt par Jēzus pavēlēm, kas aprakstītas Jaunās Derības evaņģēlijos, šodien apstāsimies pie pavēles būt gudriem. Centīsimies noskaidrot, par kādu gudrību Jēzus runā – kas tai būtu jāsaturs un no kā jāuzmanās.

Lasījums

Izlasām šodienas rakstvietu Mt 10:16-23.

Diskusija

1. Kādas ir jūsu pirmās pārdomas vai jautājumi par lasīto?

Laujam katram izteikties.

---

2. Kā Jēzus sūta Savus mācekļus – kā vilkus avju starpā vai kā avis vilku starpā? Kādu Tu redzi sevi pasaules sabiedrības vidū?

Jēzus sūta Savus mācekļus praksē, mācību misijā pa diviem. Pirms to dara, Viņš brīdina, ka tas būs riskants projekts, kurā viņi būs kā avis vilku starpā. Par spīti tam, ka Jēzus viņiem dod varu un pat pārdabisku spēku dziedināt un darīt brīnumus, viņi tik un tā ir avis vilku starpā, nevis otrādi.

Daudzi neticīgie, konfrontēti ar jautājumu par kristietību, nereti kā vienu no pirmajiem pretargumentiem min notikumus no vēstures, kur krustneši iekaroja Eiropu vardarbīgā veidā, it kā Dieva vārdā. Kristietība tiek pat pielīdzināta mūsdienu radikālajam islāmam, jo līdzīgā veidā ir ar varu piespiedusi cilvēkus pieņemt savu ticību, pat izlejot asinis, spīdzinot un nogalinot. Bet atbilde uz to ir pavisam vienkārša – viņi nevis rīkojās saskaņā ar Kristus pavēli, bet pretrunā ar to. Kristus šodienas tekstā pasaka pretējo – kristieši ir avis, nevis vilki. Ja kāds Kristus vārdā uzvedas kā vilks, viņš grēko dubultā – ar savu vardarbību un ar savu nepatieso liecību par kristietību. Pretējais gadījums ir islāmā – tur pravietis Muhameds pavēl ar vardarbību iekarot pasauli un uzspiest tai savu reliģiju, tātad iet kā vilkiem avju starpā. Un patiesībā tie musulmaņi, kuri to nedara, rīkojas pretrunā ar Korāna mācību.

Jēzus saka, ka kristiešu identitāte ir būt avīm – arī tur, kur ir vilki apkārt.

---

3. Ko nozīmē būt avij vilku starpā? Visupirms – reālai avij, pēc tam – pārnestā nozīmē?

Avis ir mīļi dzīvnieki, kas nav veidoti fiziskai cīņai un ir neaizsargāti pret plēsoņām kā vilkiem. Tās aizsargspējas ir atkarīgas no diviem citiem faktoriem – bara un gana. Avis vairāk kā jebkurš cits dzīvnieks mīl pulcēties barā un sekot pārējo avju darbībām. Tādēļ avīm ir nepieciešams gans, kurš tās vada un pasargā.

Tieši tādēļ avis ir tik labs simbols cilvēkam, kurš seko lielajam Ganam – Jēzum. Šādi cilvēki atzīst savu nespēju paši stāties pretī vilkiem un citām plēsoņām, apzinoties, ka nav "apriekoti" ar šādiem ārējiem cīņas instrumentiem, spēku un varu. Šo cilvēku spēks slēpjas iekšpusē, savā pašlūgībā uz To, kuram ir dota visa vara – izlasām Mt 28:18-20. Jēzus saka, ka tieši tādēļ, ka Viņam ir dota visa vara, "tādēļ" mums ir jāiet. Avis nestāv uz vietas, bet iet. Tās, kuras neapzinās, ka Jēzum tiešām ir visa vara, neies, jo baidīsies nonākt konfrontācijā ar vilkiem. Bet tie, kuri apzinās Jēzum doto varu un Jēzus klātbūtni, iet.

Vēl mēs varam droši iet tā iemesla dēļ, ka zinām, ka Labais Gans tiešām mīl Savas avis, jo ir gatavs mirt par tām. Algoti gani, kuri gana citu avis tikai savas algas dēļ, pie pirmiem draudiem būs gatavi mukt, neriskējot savu dzīvību svešu avju dēļ, bet Jēzus ir Gans, kuram rūp avis, jo pats ir bijis ne vien stāties pretī vilku uzbrukumiem, bet pat tikt saplosītam un nomirt. Viņš to izdarīja, pierādot, ka tiešām mīl. Viņš augšāmcēlās un tagad gana šīs avis, par kurām miris. Izlasām Jņ 10:11-15. Tā, nu, avis var iet vilku starpā drošā pārliecībā, ka tās vada Labais Gans, kuram ir visa vara un kurš ir gatavs mirt, lai aizstāvētu Savas avis.

Bet kādēļ avīm vispār nepieciešams iet tur, kur ir vilki? Laujām katram izteikties. Atbilde ir – jāiet tādēļ, ka ir vēl citas avis, kuras nepazīst Labo Ganu. Izlasām iepriekšējās Rakstvietas nākamo pantu – Jņ 10:16. Šeit Jēzus runā par pagāniem, pie kuriem ies nest Labo Vēsti, un tāpat mūsu dzīvēs ir "pagāni", kuri gaida mūs. Viņi dzīvo vilku starpā, kuri centīsies atturēt mūsu ierašanos, bet kurš cits ies, ja ne mēs? Izlasām Rm 10:13-15.

4. Kas bija šie vilki? Kādas trīs cilvēku grupas šodienas teksts atklāj?

Kas ir kristiešu ienaidnieki? Protams, pirmkārt, Sātans un viņa ļauno garu pasaule un maldi – izlasām Ef 6:11-15. Šī cīņa prasa mūsu aktīvo iesaistīšanos – jeb iešanu uzbrukumā. Šajā ziņā mēs nedrīkstām būt pasīvi. Kā nekā Glābšana nāk tikai tur, kur tumšais maldu un melu tiek aizdzīts ar Dieva Vārda Patiesību – tā ir aktīva darbība.

Un tomēr otrā puse cīņai ir fiziskā – pret cilvēkiem. Tā ir cīņa, kurā, kā jau runājām iepriekš, mēs esam avis, nevis vilki. Mēs neuzbrūkam, bet tikai aizstāvamies. Mēs nevienam ar ārēju varu neuzspiedīsim savu ticību, jo saprotam, ka tā ir iekšējā, neredzamā uzvara, ar kuru iegūstām cilvēku. Tādēļ Jēzus teica, lai neņem fizisku zobenu rokā – izlasām Mt 26:52, bet vienlaikus ir atnesis garīgu zobenu – izlasām Mt 10:34.

Fiziskais zobens ir vilku rokā, kuri uzbrūk un uzbruks mums, avīm. Un šodienas tekstā ir pieminētas trīs cilvēku grupas:

1) Reliģiskie – izlasām 17.pantu. Sinedrijs un sinagoga ir reliģiskas iestādes. Tātad pat tie, kuri sakās ticam Dievam un strādājam Viņa labā, reizēm cīnās pret patieso kristietību Viens šāds vilks reiz bija Sauls, kuru Jēzus pārvērtā un deva viņam jaunu vārdu – Pāvils. Līdzīgi vilki bijuši Romas katoļu baznīcā, iznīcinot daudz reformātorus, kuri nesa Patiesību avīm.

2) Valdības – izlasām 18.pantu. Ķēniņi un valdības cīnīsies un daudzur pasaulē cīnās pret kristiešiem. Mūsu Rietumu kultūrā tā, lielākoties, ir cīņa par kristīgās mācības liberalizēšanu. Citviet pasaulē tās ir fiziskas vajāšanas.

3) Ģimene – izlasām 21.pantu. Reizēm klūt par kristieti nozīmē nonākt konfrontācijā ar paša ģimenes naidu un atstumšanu. Bet Jēzus teica, ka Viņš ir jāmīl vairāk nekā ģimene – Lk 14:26, ja tas ir nepieciešams.

Vai Tev kādreiz ir nācies saskarties ar kādu no šādiem "vilkiem"? Ļauj katram izteikties.

5. Ar kādiem dzīvniekiem Jēzus salīdzina gudrību? Kāda ir šo dzīvnieku simboliskā nozīmē? Un kādas divas pazīmes šai gudrībai Jēzus šeit izdala?

Apzinoties šo grūto situāciju, Jēzus māca, ka nepieciešams rīkoties gudri. Viņš piemin čūskas gudrību, kas ir, galvenokārt, attiecināma uz tās fizisko veiklību, izlocīties caur dažādiem šķēršļiem. Tāpat kristietim jārikojas gudri, spējot novērtēt situācijas, kad runāt un kad klusēt. Bez runāšanas nenāk Glābšana, bet reizēm klusēšana neļauj zaudēt iespēju nest Glābšanu vēlākā brīdī.

Vienlaikus Jēzus brīdina, ka gudrībā nedrīkst iejaukt viltu, jo tas ir grēks. Tādēļ Jēzus izmanto baloža metaforu, kas ir Sv.Gara simbols – izlasām Mt 3:16. Sv.Gars ir Dievs un Dieva visvairāk uzsvērtā īpašība ir svētums – tā vienīgā tiek nosaukta trīs reizes pēc kārtas – izlasām Jes 6:3 un Atkl 4:8. Tātad, Jēzus māca, ka jārikojas gudri, tomēr izvairoties no grēka. Citiem vārdiem sakot – ir jāzina, kad klusēt, tomēr reizēm arī klusēšana var būt viltīga, noklusējot Patiesību.

Tātad Jēzus dod divas norādes – būt gudram un būt bez viltus. Viena ir pozitīva (iedrošinoša), otra negatīva (brīdinoša). Cilvēkam ir nepieciešama gudrība ieraudzītu robežu, kad atvērt muti un runāt, un kad klusēt, situācijas, kad no viņa tiek prasīta atbildība – un Debestēvs ir gatavs dot šo gudrību tiem, kuri to lūdz no Viņa – izlasām Jk 1:5.

Gudrības izpausmes

Šodienas Rakstvieta sākas ar pantu, kurā dota konkrēta pavēle, kas satur pozitīvu (iedrošinošu) un negatīvu (brīdinošu) elementu, bet nākamajos pantos izklāsta konkrētas šīs gudrības izpausmes. Izlobīsim trīs izteiktākās:

1. Piesargieties (17.pants) – kā izpaužas gudrība, piesargoties?

Esot uzmanīgam un saprātīgam, kādā veidā mēs izrādām savu ticību. Gan vārdos – izlasām Ef 4:29 un Kol 4:6. Mūsu runai jābūt tīrai, bez grēka. Un tai jābūt ar sāli, kas kritušajā cilvēkā sāk tomēr kņudēt un nejusties ērtam esošajā stāvoklī, bet lai tas vēlas meklēt Kristu. Un tomēr jābūt piesardzīgiem, apdomīgiem, kad cik daudz sāls drīkst būt tajā. Jēzus reizēm vienkārši klusēja, kad no Viņa tika prasīta atbilde – izlasām Mt 26:59-63.

2. Neuztraucieties, ko teiksiet (19.pants) – kādēļ mums nav jāuztraucas, ko teiksim?

Pirmkārt, Jēzus šeit pasaka, ka klusēšana nav vienmēr pareizā izvēle. Ir arī reizēm jārunā, nesot Patiesību cilvēkiem. Bet tad, otrkārt, Viņš uzsver, ka tas ir Dieva darbs caur mums, kas šeit notiek, tādēļ Debestēva Gars pats runās caur mums. Cilvēki parasti baidās no šīm situācijām, tomēr šī ir viena no tām īpašajām iespējām, kurās Dievs sola, ka viņi tiks burtiski lietoti kā instrumenti Viņa rokās. Neskaitāmas dvēseles būs ar mums Mūžībā Debesīs tā viena iemesla dēļ, ka cilvēki ir bijuši gatavi iet vilku vidū un atbildēt ar Patiesības vārdiem, kas nes Dzīvību. Tajā pašā jau lasītāja Mt 26:59-63 Jēzus bija šādā situācijā, kurā gan klusēja, gan runāja – izlasām 64.pantu. Šeit Jēzus izpauda to Patiesību, kura arī mums ir jāizpauž – ka Kristus ir Dieva Dēls, un šī Patiesība ir Dzīvības sēkla.

3. Bēdziet (23.pants) — kādos gadījumos ir nepieciešams bēgt?

Gudrība ietver sapratni, kad atbildēt un nest Dzīvību, pat ja tas prasa mūsu nāvi; un kad izvairīties no konfrontācijas un bēgt, lai saglabātu iespēju šo Dzīvību nest tālāk citiem. Šī misija ir pārāk vērtīga, tādēļ jābūt gudriem kā čūscai, kura arī bēg no uguns. Jānis Kristītājs čūska bēgšanu pieminēja Mt 3:7-8 – izlasām. Tur tās bēg no dusmības, kas ir Tiesas diena, kurā ar uguni tiks pārbaudīti visi cilvēku darbi. Neviens no tās nespēs aizmukt, Jānis saka. Tādēļ lai katra kristieša dzīve un izvēle notiek, paturot prātā šo Tiesas dienu. Ja šodien jāstājas pretī vilkiem un cilvēkiem, tad atcerēsimies, ka rīt mums katram būs jāstājas pretī Lielajam Dievam. Šī apziņa palīdz izšķirt, kad ir jārunā, kad jāklusē un kad ir jābēg. Bet ja bēg, tad lai iemesls ir vēlme turpināt Dzīvības darbu.

Noslēgums

Čūska ir gudrības simbols. Balodis ir svētuma simbols. Abas šīs īpašības cilvēkam kļūst pieejamas, kad tas kļūst par Dieva bērnu. Svēta Gara spēkā cilvēks tās spēj izmantot — un tieši to Jēzus pavēl darīt tiem, kuri sevi sauc par Viņa mācekļiem. Būt gudriem, iztiekot bez viltus.